

WOJEWODA WIELKOPOLSKI
KN-X.431.27.2018.11

Poznań, 2018 -09- 19

Pan
Tomasz Kałużny
Burmistrz Miasta i Gminy Września
Ul. Ratuszowa 1
62-300 Września

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie¹, art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej² oraz art. 175 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych³ w dniach od 20 marca do 6 kwietnia 2018 r. przeprowadzona została przez Wojciecha Michalaka – inspektora wojewódzkiego oraz Marię Fornalską – starszego specjalistę z Wydziału Kontroli, Prawnego i Nadzoru Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu⁴ kontrola w Urzędzie Miasta i Gminy Września, w zakresie oceny prawidłowości wykorzystania i rozliczenia dotacji udzielonej Gminie Września z rezerwy celowej na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych⁵.

W związku z powyższym, na podstawie art. 47 ustawy o kontroli w administracji rządowej, przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

W 2017 r. Gmina Września otrzymała z budżetu państwa na realizację zadania dotację celową w wysokości 4.708.563 zł⁶, z czego wykorzystwała kwotę 4.386.367,73 zł⁷, tj. 93,2% dotacji otrzymanej. Niewykorzystana w 2017 r. część dotacji w wysokości 322.195,27 zł

¹ Dz. U. z 2017 r. poz. 2234 ze zm.

² Dz. U. z 2011 r. Nr 185 poz. 1092.

³ Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 ze zm.

⁴ Na podstawie upoważnienia Wojewody Wielkopolskiego nr KN-II.0030.96.2018.1 z 15 marca 2017 r.

⁵ Dział 852 Pomoc społeczna, rozdział 85 278 Usuwanie skutków klęsk żywiołowych, zwanego dalej „zadaniem”.

⁶ Ustalona wg wstępnych szacunków na podstawie potrzeb zgłaszanych przez poszkodowanych w wyniku nawałnicy.

⁷ Wg ostatecznych szacunków: 236 osób otrzymało zasiłek w kwocie do 6.000 zł, łącznie wypłacono na ten cel 917.289,41 zł; 307 osób otrzymało zasiłek do 20.000 zł, łącznie wypłacono na ten cel 2.318.052,29 zł; 11 osób otrzymało zasiłek do 100.000 zł na budynki gospodarcze, łącznie wypłacono na ten cel 503.554,44 zł; dziewięć osób otrzymało zasiłek do 200.000 zł na budynek mieszkalny, łącznie wypłacono na ten cel 647.471,59 zł.

zwrócono na rachunek Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu w terminie określonym w art. 168 ust. 1 ustawy o finansach publicznych⁸.

Zadanie było realizowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej we Wrześni, zwany dalej „OPS”.

Wojewoda Wielkopolski ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, wykorzystanie i rozliczenie dotacji celowej udzielonej na realizację zadania.

Ocenę pozytywną uzasadnia:

- wykorzystanie dotacji zgodnie z przeznaczeniem,
- zgodne z przepisami prawa ujęcie wydatków w ewidencji księgowej jednostki;
- rzetelne i terminowe sporządzenie sprawozdania budżetowego (Rb50);
- terminowy zwrot niewykorzystanej części dotacji.

W ww. obszarze stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. OPS wydał dziewięć decyzji administracyjnych⁹ (na 364 objętych badaniem, co stanowiło 2,5%) przyznających zasiłek celowy na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych w kwotach wyższych niż wynikające z prawidłowego szacowania dokonanego przez Komisję ds. szacowania strat, powołaną przez Burmistrza Miasta i Gminy Września¹⁰. Działanie to było niezgodne z pkt. II.6. i III.3 Zasad udzielania, ze środków z rezerwy celowej budżetu państwa na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych, pomocy finansowej w formie zasiłków celowych, o których mowa w ustawie o pomocy społecznej, dla rodzin lub osób samotnie gospodarujących, poszkodowanych w wyniku zdarzeń noszących znamiona klęsk żywiołowych wydanych przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji. Na podstawie ww. Zasad kwoty pomocy finansowej powinny zostać przyznane w zależności od oszacowanego przez ww. Komisję procentu zniszczeń/uszkodzeń.

⁸ w dniu 31 grudnia 2017 r.

⁹ Dotyczy decyzji o numerach: SŚPS.4016.443.2017, SŚPS.4016.445.2017, SŚPS.4016.493.2017, SŚPS.4016.524.2017, SŚPS.4016.736.2017, SŚPS.4016.794.2017, SŚPS.4016.811.2017, SŚPS.4016.786.2017 oraz SŚPS.4016.717.2017.

¹⁰ Zarządzeniem nr WOR.0050.2.75.2017 z dnia 23 sierpnia 2017 r., zwanej dalej „Komisją ds. szacowania strat”.

Komisja ds. szacowania strat powołana została na podstawie pkt IV.5 Zasad udzielania, ze środków z rezerwy celowej budżetu państwa na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych, pomocy finansowej w formie zasiłków celowych, o których mowa w ustawie o pomocy społecznej, dla rodzin lub osób samotnie gospodarujących, poszkodowanych w wyniku zdarzeń noszących znamiona klęsk żywiołowych wydanych przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji (DOLiZK-IV-775-10/2017 z dnia 17 sierpnia 2017 r. ze zm.).

Na podstawie ww. decyzji wypłacono zasiłki w kwocie o 319.224,78 zł wyższej niż wynikająca z prawidłowego obliczenia, tj. wypłacono zasiłki w łącznej kwocie 674.724,78 zł, podczas gdy z szacunków Komisji ds. szacowania strat wynikało, że należna kwota tych zasiłków winna wynieść łącznie maksymalnie 355.500,00 zł¹¹.

Zastępca Burmistrza Miasta i Gminy Września w złożonych wyjaśnieniach podał¹², że OPS wydając decyzje w przedmiocie zasiłków celowych w postępowaniu dowodowym gromadził i analizował wszelkie dowody mogące mieć istotny wpływ na rozstrzygnięcie oraz, że poruszanie się w granicach wyznaczanych oszacowanym procentem zniszczeń nie zaspokajałoby rzeczywistych potrzeb poszkodowanych, a pomoc przyznawana na podstawie procentu zniszczeń byłaby nieadekwatna do potrzeb wnioskującego.

Podane w złożonych wyjaśnieniach argumenty nie zasługują na uwzględnienie, ponieważ zgodnie z art. 18 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej¹³, przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną należy do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, finansowanych z rezerwy celowej budżetu państwa, a Zasady przyznawania i wypłacania ww. zasiłków określił Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji, nie wskazując przy tym żadnych okoliczności uprawniających jednostki samorządu terytorialnego do udzielania świadczeń w wysokościach wyższych niż ustalone na podstawie Zasad. Mając powyższe na uwadze, kwotę 319.224,78 zł należy uznać za dotację pobraną w nadmiernej wysokości w rozumieniu art. 169 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

¹¹ Decyzja SŚPS.4016.443.2017: wypłacono kwotę 160.000,00 zł, maksymalna kwota wynikająca z ustaleń Komisji wynosiła 140.000,00 zł, różnica 20.000,00 zł;
decyzja SŚPS.4016.445.2017 wypłacono kwotę 37.629,07 zł, maksymalna kwota wynikająca z ustaleń Komisji wynosiła 20.000,00 zł, różnica 17.629,07 zł;
decyzja SŚPS.4016.493.2017 wypłacono kwotę 34.960,47 zł, maksymalna kwota wynikająca z ustaleń Komisji wynosiła 33.000,00 zł, różnica 1.960,47 zł;
decyzja SŚPS.4016.524.2017 wypłacono kwotę 36.555,12 zł, maksymalna kwota wynikająca z ustaleń Komisji wynosiła 20.000,00 zł, różnica 16.555,12 zł;
decyzja SŚPS.4016.736.2017 wypłacono kwotę 60.000,00 zł, maksymalna kwota wynikająca z ustaleń Komisji wynosiła 20.000,00 zł, różnica 40.000,00 zł;
decyzja SŚPS.4016.794.2017 wypłacono kwotę 63.571,73 zł, maksymalna kwota wynikająca z ustaleń Komisji wynosiła 26.000,00 zł, różnica 37.571,73 zł;
decyzja SŚPS.4016.811.2017 wypłacono kwotę 200.000,00 zł, maksymalna kwota wynikająca z ustaleń Komisji wynosiła 40.000,00 zł, różnica 160.000,00 zł;
decyzja SŚPS.4016.786.2017 wypłacono kwotę 52.008,39 zł, maksymalna kwota wynikająca z ustaleń Komisji wynosiła 40.000,00 zł, różnica 12.008,39 zł;
decyzja SŚPS.4016.736.2017 wypłacono kwotę 30.000,00 zł, maksymalna kwota wynikająca z ustaleń Komisji wynosiła 16.500,00 zł, różnica 13.500,00 zł.

¹² Wyjaśnienia z 3 kwietnia 2018 r.

¹³ Dz. U. z 2017 r. poz. 1769 ze zm.

2. W trzech przypadkach¹⁴ (na 364 objęte badaniem, co stanowiło 0,8%) osoby, które otrzymały zasiłki celowe na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych nie przedstawiły Ośrodkowi Pomocy Społecznej we Wrześni faktur lub rachunków potwierdzających poniesienie wydatków związanych z remontem/odbudową budynku/lokalu mieszkalnego dokonanych z kwoty przyznanego zasiłku¹⁵, co było niezgodne z pkt I.15. ww. Zasad. W ww. przypadkach¹⁶ OPS powinien podjąć działania na podstawie ustawy o pomocy społecznej w celu wyegzekwowania zwrotu środków z tytułu udzielonej pomocy. Do dnia zakończenia czynności kontrolnych¹⁷ działania te nie zostały przez OPS podjęte. Na podstawie powyższych decyzji wypłacono zasiłki w łącznej kwocie 208.389,06 zł.

Zastępca Burmistrza Miasta i Gminy Września w złożonych wyjaśnieniach podał¹⁸, że OPS wzywał osoby, które otrzymały ww. zasiłki do rozliczenia się z przyznanej pomocy i zadeklarował, że wobec osób, które nie rozliczyły się z przyznanej pomocy wszczęte zostaną postępowania egzekucyjne.

Biorąc pod uwagę ustalenia zawarte w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym wnoszę o:

1. Dokonanie zwrotu dotacji w wysokości 319.224,78 zł (kwota główna), jako pobranej w nadmiernej wysokości. Wskazana kwota podlega zwrotowi do budżetu państwa, wraz z odsetkami, obliczonymi zgodnie z art. 169 ust. 1 pkt 2 i ust. 5 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, w terminie 15 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego. Zwrotu kwoty głównej należy dokonać na rachunek bankowy Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu Nr 98 1010 1469 0005 8913 9130 0000 ze wskazaniem klasyfikacji budżetowej. Odsetki od dotacji podlegającej zwrotowi należy wpłacić na rachunek bankowy Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu Nr 17 1010 1469 0005 8922 3100 0000 ze wskazaniem klasyfikacji budżetowej. Proszę o przekazanie kserokopii dowodów potwierdzających dokonanie ww. wpłat.

¹⁴ Dotyczy decyzji o numerach: ŚSPS.4016.796.2017 (1.339,06 zł), ŚSPS.4016.149.2017 (7.050,00 zł), ŚSPS.4016.811.2017 (200.000,00 zł).

¹⁵ Zgodnie z pismem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji DOLiZK-IV-775-69/2017 z dnia 27 października 2017 r. termin rozliczenia zasiłku celowego powinien uwzględniać obowiązujący samorząd termin wykorzystania udzielonej dotacji, tj. 31 grudnia 2017 r.

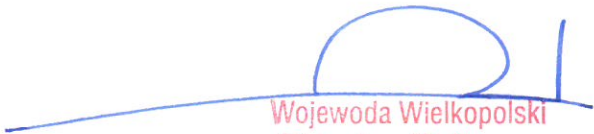
¹⁶ Zgodnie z pkt I.16. ww. Zasad.

¹⁷ Tj. do dnia 6 kwietnia 2018 r.

¹⁸ Wyjaśnienia z 5 kwietnia 2018 r.

2. Wyegzekwowanie zwrotu środków z tytułu udzielonej pomocy od osób, które nie rozliczyły poniesionych wydatków, zgodnie z pkt I.16 Zasad.

Proszę o przekazanie informacji o sposobie wykonania zaleceń a także podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia w terminie 30 dni od daty doręczenia niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Wojewoda Wielkopolski
Zbigniew Hoffmann

